

**ÖSTERSUNDS
KOMMUN**

Kommunala pensionärsrådet protokoll

2019-11-14
Kl. 13:00–16:00

Murklan, Tavelbäcksvägen 2

Plats och tid	Murklan, Tavelbäcksvägen 2, den 14 november 2019 kl. 13:00-16:00
Paragrafer	§§ 31-36
Beslutande	Lise Hjemgaard Svensson, M, Vård- och omsorgsnämnden Gertrud Nygren, PRO Inger Breil, PRO Alvi Berglund, PRO Margareta Halvarsson, SPF Margaretha Mooe Hellenen, SPF Christina Bondelid, SKPF Eivor Hagström, SKPF, tjänstgörande för Britt Wikman Britt Wikman, SKPF Kalle Olsson, Vision
Närvarande ersättare	Anton Waara, S, Vård-och omsorgsnämnden Inger Könberg, PRO Bo Örjan Försth, PRO Marit Borg, SPF Björn von Essen, SPF Per-Håkan Högmark, SKPF
Övriga närvarande	Magnus Eriksson, vård- och omsorgsförvaltningen, sekreterare Börje Hoflin, uppdragschef, § 36 Åsa Othfors, verksamhetschef, § 31 Nina Blom, säkerhetssamordnare, § 32 Stefan Söderberg, systemförvaltare, § 33 Stefan Andersson, ekonom, § 33

Utses att justera   Margaretha Mooe Hellenen

Justering   2019-11-26

Underskrifter

Sekreterare
Magnus Eriksson

Ordförande
Lise Hjemgaard Svensson

Justerare
Margaretha Mooe Hellenen

Justeringen av Kommunala pensionärsrådets protokoll från den 14 november 2019 har tillkännagivits genom publicering på Östersunds kommuns hemsida.

Förvaringsplats   Vård- och omsorgsförvaltningen

Ärendelista

§ 31 Handlingsplan för mat och måltider	5
§ 32 Information om kris- och beredskapsplan inom vård och omsorg	7
§ 33 Redovisning av projekten vid Brunflo hemtjänst.....	9
§ 34 Program för bostadsplanering	10
§ 35 Sammanträdestider för Kommunala pensionärsrådet 2020	13
§ 36 Övriga frågor	14

§ 31 Handlingsplan för mat och måltider

Kommunala pensionärsrådet har bjudit in Åsa Othfors för att informera om Vård- och omsorgsförvaltningens handlingsplan för mat, måltider och behandling.

Kommunfullmäktige har fastställt en gemensam kostpolicy för Vård- och omsorgsnämnden och Barn- och utbildningsnämnden som beslutades 2013-03-14. Kopplat till policyn har det utformats särskilda handlingsplaner inom området. Denna handlingsplan avser perioden 2019–2021 och ersätter de handlingsplaner för Vård- och omsorgsnämndens verksamhet som har gällt år 2015–2018.

Handlingsplanen är uppbyggd utifrån tre perspektiv på mat:

- Mat (produkt)
- Måltider
- Behandling

Mat är en grundläggande förutsättning för liv, men också ett av livets stora glädjeämnen. Vi människor äter mat, umgås kring måltider och behöver olika sammansättning av näring under olika perioder i livet. Inte minst viktigt är dessutom att få i sig tillräckligt mycket mat. Det är en mänsklig rättighet som FN slog fast redan 1948.

Sammanträdesdatum
2019-11-14

Inom Vård- och omsorgsförvaltningen behöver vi därför prata om området utifrån maten (den produkt vi köper), måltiden (omsorgen vi skapar) och behandling (när mat är en del av den hälso- och sjukvård vi utför).

Vård- och omsorgsnämnden arbetar med två huvudsakliga målgrupper som kan ha betydande skillnader i sina behov. Inom äldreomsorgens verksamheter behöver arbetet med mat utgå ifrån att stöd och vård ges till personer som mer än andra behöver extra mycket av någonting - extra energi, extra protein eller fett för att orka med annan behandling, läka ett sår eller behålla styrka i sina ben eller sitt hjärta. När det gäller personer med funktionsnedsättning handlar det istället om att uppmuntra hälsofrämjande matvanor. Medarbetarna inom nämndens LSS-verksamheter behöver vara förebilder och lyfta goda exempel på bra mat. Det är därför viktigt att säkerställa att deras kunskap kring hälsofrämjande matvanor är aktuell och tillgänglig.

Målsättningen med mat och måltidsarbetet är att alla de som behöver insatser från Vård och omsorgsnämndens verksamheter ska få måltider att njuta av och längta till, att de ska få mat som är tillagad på bra råvaror och med individuellt anpassad näring.

Fokus kommer först att vara på särskilda boenden. Anton Vaara berättar om hur politiken kan göra detta genomförbart.

§ 32 Information om kris- och beredskapsplan inom vård och omsorg

Nina Blom Säkerhetssamordnare informerar om att Vård- och omsorgsförvaltningen ska ta fram en ny Kris- och Beredskapsplan. Det finns en kommunövergripande plan som sedan behöver brytas ner och omarbetas för Vård- och omsorgsförvaltningen. Ett större fokus i den nya planen kommer att ligga på beredskap eller krig. Allt i den nya planen kommer inte att offentliggöras av säkerhetsskäl. Vatten, el, livsmedels, och kommunikation behöver säkras upp.

Förutsättningar givna enligt tidigare plan:

LEDNINGS- OCH INFORMATIONSPLAN FÖR VÅRD- OCH OMSORGSFÖR-
VALTNINGEN VID EXTRAORDINÄR HÄNDELSE ELLER HÖJD BEREDSKAP

1. FÖRUTSÄTTNINGAR

1.1 Allmänt

Föreliggande lednings- och informationsplan gäller för vård- och omsorgsförvaltningen i Östersunds kommun **samt de av vård- och omsorgsnämnden upphandlade externa utförarna**. Vård- och omsorgsförvaltningen omfattar verksamheter i form av insatser i fråga omsorg, vård och service som följer av LSS- och biståndsbeslut och individuella planer samt det ansvar som åligger kommunen i vad avser hälso- och sjukvård. Centralt placerad finns förvaltningens stab innehållande delar av förvaltningsledningen samt ekonomer och handläggare/specialister inom de olika verksamhetsområdena. Även medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) och medicinskt ansvarig rehabiliterare (MAR) finns i anslutning till staben.

1.2 Definition extraordinär händelse

”Med extra ordinär händelse” avses en sådan händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av kommunen”. (SFS 2006:544)

1.3 Planens syfte

Syftet med planen är att säkerställa att vård- och omsorgsförvaltningens verksamhet kan bedrivas dygnet runt vid extraordinär händelse och under höjd beredskap. Dock kan följande verksamheter, när störningen/krisens art och omfattning så kräver, undantas.

Dagverksamhet, aktiviteter vid dagcentraler/mötesplatser, daglig verksamhet (inkl.verksamhet inom Fritid/Rekreation), förebyggande rehabiliteringsinsatser, serviceinsatser som städning, viss tvätt och vissa inköp samt ledsagning, kontaktpersoner/LSS och insatser från Habteamet/LSS samt anhörigstödverksamhet.

1.4 Lag och författningshänvisning

Nedan hänvisas till de viktigaste författningarna som styr förvaltningens planering inför extra-ordinär händelse och höjd beredskap.

- Socialtjänstlagen (SoL)
- Hälso- och sjukvårdslagen (HSL)
- Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)
- Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinär händelse i fredstid och höjd beredskap
- Förordningen (2006:637) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinär händelse i fredstid och höjd beredskap
- Arbetsmiljölagen

Övriga styrande dokument

- socialtjänsten under kris och krig. Socialstyrelsens rapport 1998:1
- socialtjänstens personella beredskap, en förstudie, Socialstyrelsens Beredskapsenhet 1988
- vård- och omsorgsnämndens policys inom olika delar av verksamheten
- kommunens ledningsplan för extraordinära händelser och höjd beredskap. (KF 2008-03 -31 § 39)

Nina går igenom vad som kommer att förändras från den plan som gäller idag och tidschema för att denna plan skall redovisas till Vård- och omsorgsnämnden.

§ 33 Redovisning av ersättningsmodell inom Brunflo hemtjänst

Stefan Söderberg och Stefan Andersson informerar om Brunfloprojektet och den ersättningsmodell som har prövats där och hur man arbetar vidare med projektets olika delar. Detta projekt har flera olika inriktningar men i huvudsak går det ut på att åtgärda ”tidsjakten” inom hemtjänsten och att tid ska styras och planeras utifrån behovet hos den enskilde.

Stefan Andersson berättar om arbetet med en ny ersättningsmodell. Utförare inom hemtjänst ska med den nya processen som testats i Brunflo få ersättning utifrån två ersättningsnivåer. Medborgaren får ett beslut om bistånd för endera Nivå 1 eller Nivå 2. Utföraren får sedan ersättning för den faktiskt utförda tiden men max upp till taket för respektive nivå. Tanken med detta förändrade system är att minska administrationen för utförare och biståndshandläggare och samtidigt bibehålla ekonomisk kontroll.

§ 34 Program för bostadsplanering

Lise Hjemgaard Svensson informera om förändringar i programmet för bostadsplanering.

Vård- och omsorgsnämndens program för bostadsplanering är ett underlag för åren 2016–2028. Det beskriver behovet av bostadsbyggande utifrån befolkningsförändringar och de nuvarande och förväntade behoven för äldre och personer med funktionsnedsättning.

Vi blir allt fler medborgare i alla åldrar och andelen äldre ökar mycket i kommunen. Om knappt tio år är en 80-åring en mycket vanlig syn på bussen, i affären och förhoppningsvis på gymmet. Vi blir allt fler medborgare i alla åldrar men andelen äldre som ska umgås, leva och bo i Östersunds kommun ökar mycket. När befolkningen blir större ökar också antalet personer inom målgruppen för lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Det är mycket glädjande men det ställer också krav på alla samhällsaktörer att skapa ett så tillgängligt samhälle som möjligt. Ett Östersund för Alla.

För att bättre kunna ta del av andra kommuners och länders erfarenheter har kommunen för avsikt att ansöka om medlemskap i Världshälsoorganisationens (WHO:s) nätverk ”Age-friendly Cities and Communities”.

Bostaden är en viktig del för självständighet och delaktighet. Med få miljöhinder kan äldre och personer med olika funktionsförmågor, oavsett ålder, lättare leva sitt liv utan, eller med mindre, stöd och hjälp från samhället.

För Östersunds kommun visar befolkningsprognoser att antalet personer som är 65 år och äldre blir 1 000 fler än idag år 2022. Det gör också att de över 65 år kommer att bli en större andel av befolkningen än idag. De som är över 80 år kommer vara 43 procent fler i Östersunds kommun år 2027, vilket motsvarar 1 457 personer.

Med en fortsatt positiv utveckling av äldres funktionsförmåga kommer ändå behovet av äldreomsorg att växa under de kommande årtionena. Behovet av bostäder där medborgaren kan få ett gott liv som äldre är stort. Eftersom många av lägenheterna i kommunen är byggda under 60- och 70-talen är de utan hiss, har små hygienutrymmen och är sällan i markplan utan trappsteg. Det gör att äldre och personer med funktionsnedsättningar får det svårare att leva ett aktivt liv.

Trygghetsboende och andra tillgängliga bostäder är viktiga. Medborgardialogerna som Vård- och omsorgsnämnden har haft visade att medborgarna vill bo där de bor idag, men att de kan tänka sig att flytta till en mer anpassad bostad i närheten av sina närstående.

Närhet till sociala aktiviteter och tillgång till bredband är starkt efterfrågat hos alla medborgare. Samtidigt som bostäder utvecklas behöver även sociala, dagliga, aktiviteter utvecklas, inte minst för att stödja individer som bor självständigt.

Behovet av nya lägenheter i särskilda boenden beräknas till 300 stycken under perioden 2016–2028. I den siffran ingår utbyte av en del av dagens 615 lägenheter. För att det inte ska behövas fler krävs det att det finns tillräckligt många tillgängliga lägenheter för äldre, vilket gör att de kan bo kvar hemma.

Befolkningsökningen väntas även innebära en ökad efterfrågan på vård och omsorg inom de yngre målgrupperna. Det finns många olika behov att tillgodose. Personer med exempelvis fysisk eller psykisk ohälsa, hemlösa, personer som lämnat kriminalvården och många fler behöver ibland en bostad där de kan få stöd under större delen av dygnet. Det finns också behov av att utveckla träningsboenden för att individer senare ska kunna vara så självständiga som möjligt i en egen lägenhet med mer eller mindre stöd från samhället.

Sverige står inför utmaningen att tillgodose framtidens behov av vård och omsorg. Prognoser visar att antalet personer i Sverige som är 75 år och äldre blir dubbelt så många fram till 2050. Utvecklingen måste mötas genom främjande och förebyggande insatser, nya former av stöd, alternativa boendeformer och olika typer av omsorg. Det betyder också att allt färre kommer att försörja allt fler och att det kommer att bli svårare att rekrytera kompetent personal.

Sammanträdesdatum
2019-11-14

Det är viktigt att alla samhällsaktörer samverkar för att få till samhället så bra som möjligt så att äldre och personer med funktionsnedsättning kan leva ett bra och självständigt liv. När fler kan vara självständiga så länge som möjligt är det bra för både individen och samhället.

§ 35 Sammanträdestider för Kommunala pensionärsrådet 2020

Sammanträdestider för Kommunala pensionärsrådet för 2020 föreslås enligt nedan. Kommunala pensionärsrådet beslutar om följande tider och datum.

Öppna beredningsmöten: 10-12

- 30 januari
- 8 april
- 10 september
- 28 oktober

Platserna för de öppna beredningsmötena är inte bestämd.

Ordinarie möten för Kommunala Pensionärsrådet: 13-16

- 26 februari
- 28 april
- 7 oktober
- 19 november

§ 36 Övriga frågor

Val av ny vice ordförande till Kommunala pensionärsrådet

Rådet beslutar att välja Britt Wikman till ny vice ordförande

Förändring av hyressubventioner

Börje Hoflin, Uppdragschef, informerar om förändringar av bostads-
subventionerna. Bostadsbidragstaket för särskilt boende kommer att höjas
från 5600 till 7000 från och med 2020. Hyror kommer att höjas till det nya
taket. Förändringen berör 266 av de 620 som bor på kommunens
äldreboenden. Höjningen (mellan 0 och 1 400 kronor) ger totalt 3.3 miljoner
kronor högre hyresintäkter per år men för några innebär hyreshöjningen en
sänkning av omvårdsavgiften så nettoeffekten blir en intäktsökning med 2,6
miljoner per år. Han påpekar vikten av att söka bostadstillägg. Beslut
kommer att fattas i Vård- och omsorgsnämnden 2019-11-28.